

LBRIS

We know
books

Coperta: Monella Kaplan

Coperta colecției *Cărțile Exilului*: Viorel Pirligras

DTP: Mihaela Chiriță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȘTEFĂNESCU, CRISULA

Bonsai : Povestea fetei norocoase : roman /
Crisula Ștefănescu . - Craiova : Aius, 2022
ISBN 978-606-092-055-7

821.135.1

© Editura **Aius** Craiova, 2022
str. Pașcani, nr.9, 200151
Tel.: 0351 467 471
e-mail: editura.aius@gmail.com
aius.ro

Este interzisă reproducerea totală sau parțială a textelor,
pe orice suport audio, video sau electronic, fără acordul
deținătorului drepturilor de autor.

ISBN 978-606-092-055-7

Crisula Ștefănescu

BONSAI

Povestea fetei norocoase

roman

Cuprins

I. O întâmplare mai neobișnuită.....	13
II. Lea	25
III. Când te sărută norocul pe frunte	44
IV. Anul ororilor	61
V. Piatra vrăjită.....	89
VI. Între două iubiri	122
VII. Despre miracole.....	149
VIII. Leon.....	159
IX. Trădarea	190
X. Îndoiala.....	207
XI. Capcană sau cetate?	220
XII. Când îngheață marea	230
XIII. O ultimă șansă.....	244
XIV. Vârcolacii.....	249
XV. Îngerul păzitor	267
XVI. Arlechin și colombină.....	273
XVII. Caseta de argint.....	282
XVIII. Amurgul zeilor	286
XIX. Bonsaiul.....	293
XX. O ființă norocoasă.....	297
Cuvânt de mulțumire	299

Îi privi apoi pe rând pe Mărinică și pe Țiganca Bătrână. Se simți subit cuprinsă de o ciudată vrajă, ca în fața unor năluci sau a unor creaturi din altă lume.

- Scrie, nu'ț fie frică! o încurajă din nou Țiganca Bătrână și în clipa următoare întinse cărțile.

Mărinică se apropie de Mina și cu nuiaua cu care lovea în băltoace trase un cerc în jurul ei.

Aplecată asupra caietului galben, Mina începu să scrie...

O întâmplare mai neobișnuită

Sunt în vacanță undeva la țară. Zi de primăvară timpurie. Mă îndrept spre gară și ca să scurtez drumul o iau de-a dreptul peste câmp. Picioarele mi se afundă din ce în ce mai adânc în pământul îmbibat de apă. Am intrat, necunoscând locul, într-o mlaștină. Reușesc să mai fac cu greu câțiva pași, apoi mълul începe încet-încet să mă înghită.

O bufniță, apărută de nu știu unde, se așază pe creanga unui copac carbonizat. Ochii bufniței, galbeni ca două pietre de chihlimbar, se desprind din orbite și cad în mlaștină.

- Ți-ai pierdut ochii, nu vezi?

- Cum să văd, dacă nu mai am ochi? răspunde bufnița supărată.

Îmi afund mâinile în mlaștină, încercând să-i găsesc bufniței ochii. Sunt plină de nămol, picioarele îmi sunt învelite în nămol, mânuși de nămol mi-acoperă brațul până la cot și eu caut, caut febrilă și disperată mai departe. Iar mълul, lipicios, de culoarea argilei, îmi ajunge până la genunchi, până la șold, până la gât. Când ridic privirea, cavernele goale ale ochilor bufniței mă fixează ca două ochiuri de apă turbure.

Rememorându-mi visul, mai stau o vreme sub plapuma trasă până sub bărbie și cu picioarele afară,

care, în lumina turbure a dimineții, îmi apar în oglinda din fața patului ca două sculpturi în ghips rozaliu. De mică, n-am putut să dorm altfel.

– Înfășată, urlai ca din gură de șarpe, îmi povestea Mama. Cum ți-am desfăcut însă scutecele ai început să râzi, cu gura știrbă, de m-am speriat.

– Păi da, pentru că altfel nu pot să respir. Nu am aer.

– Dar ce, drăguță, ai nasu-n tălpi? Am făcut un monstru?

– Da, am nasu-n tălpi! Ai făcut un monstru mic și pump!

– Ia dă picioarele încoace să văd câte degete ai! Dumnezeule, ai câte șase la fiecare picior! se sperie Mama în joacă. Al șaselea trebuie să fie nasul! Nu se poate! Ia te uită ce-am adus pe lume!

– Da, am șase!

– Ia să mă uit din nou să văd care-i nasul...

Mama caută nasul, nu-l găsește, mai numără încă o dată, îi ies din nou șase, iar eu mă gândil și râd până aproape să leșin și îmi trag picioarele la adăpost sub plapumă.

De afară răzbat zgomotele străzii, ale celor care încep lucrul devreme. Îmi place să lenevesc diminețile, ador moleșeala aceea a somnului prelungit. De mică îmi plăcea. Am așa un sentiment de bine când pot să stau în pat și să-mi imaginez că undeva în Brazilia, pe plantațiile de cafea, boabele, în saci, sunt expediate pe adresa mea, că aici, în Bavaria, țăranul mulge pentru mine vacile, că la brutăria de

alături brutarul pune la cuptor chifla sau cornul pentru cafeaua mea cu lapte, iar administratorul reglează apa caldă pentru duș. Da, atâția oameni muncesc pentru mine. Chiar dacă nu-i cunosc și ei nu mă știu. Și în timp ce ei muncesc, eu pot să mă gândesc în voie la tot felul de lucruri plăcute, în ce am să mă îmbrac, cu cine o să mă întâlnesc, la ce concert sau expoziție o să merg.

Sunt o ființă norocoasă. Așa îmi plăcea să cred până nu demult: că sunt norocoasă. Oare de unde îmi venea această convingere? Cred că dintr-o întâmplare mai neobișnuită din copilărie.

– După ce ni s-a luat fabrica, povestea Mama, taică-tu s-a așezat în pat cu ochii în tavan și l-a privit așa vreo câțiva ani buni.

Mama a fost nevoită să ia inițiativa. De fapt o luase mai demult.

– Fusesem prevăzătoare, se lauda ea, avusesem un sentiment sau presentiment, cum vrei să-i spui, că vor veni *ăștia* la putere și ne vor jefui fără milă, că ne vor lăsa muritori de foame.

Deși se spune că cineva nu poate fi judecat după propriile aprecieri, de obicei subiective, totuși în cazul Mamei, oricât i s-ar fi părut cuiva din afară că vorbele ei miroseau a laudă de sine, și deci nu a bine, pentru cei apropiați era evident nu numai că nu-i puteau fi contestate sub nicio formă meritele, ba, mai mult, de-abia de i le oglindeau, și că Mamei îi datoram în întregime picul de bunăstare de care ne mai bucuram. Pentru că, într-adevăr, numai datorită previziunilor ei, dormitorul alor mei se împodobise încă

de prin '46 cu încă un tavan, fals, de vreo jumătate de metru. Iar pivnița, care nici ea nu scăpase transformărilor, tot ca urmare a planurilor Mamei, fusese, la rândul ei, împărțită în două de un perete, tot fals, improvizat din niște rafturi de lemn care se înălțau din podele până-n tavan.

În podul de deasupra dormitorului se intra pe burtă printr-o ușă minusculă de pe hol, mascată de partea de sus a unui dulap de haine, iar în ascunzișul din pivniță, dând la o parte unul din rafturi, care funcționa ca ușă secretă, și pe care erau înșirate cutii goale al căror rost nu-l aflai până nu o vedeai pe Mama aruncându-le într-un colț; n-aveau alt rol decât de a camufla intrarea în peștera lui Ali-Baba!

– După ce *ăștia* ne-au confiscat și furat totul, nu ne-ar mai fi rămas decât să crăpăm de foame dacă nu m-aș fi îngrijit de toate din vreme.

Confiscat și furat, ce voiau să însemne naționalizat, dar nefolosit niciodată de Mama, sugerau în gura ei un bot de lup mai ceva decât cel care o înghițise pe Scufița Roșie.

Așa cum veverița își ascunde nucile și ghindele prin cât mai multe locuri să-și facă provizii pentru iarnă, așa și Mama își împrăștiase comorile prin toate cotloanele casei să facă provizii pentru trai. Era o chestiune, spunea ea, de viață și de moarte.

Noaptea, după ce trăgea draperiile și astupa bine ferestrele, târându-se pe burtă ca un șarpe prin ușițele improvizate, sau strecurându-se ca o nevăstuică în spatele rafturilor, scotea de prin ascun-

zișurile ei sfeșnice grele de argint, fructiere de cristal, umbreluțe de soare japoneze, ceasuri de aur, monede vechi, haine de blană și covoare mirosind greu a naftalină, pe care le schimba pe sub mână pentru o pâine sau câteva cubulețe de zahăr.

Ca să crești un copil era însă nevoie de mai mult, așa că Mama, care își avea dubiile și rezervele ei, după ce s-a gândit și răzgândit, în cele din urmă m-a trimis la țară, unde, deși începuse colectivizarea și li se făceau tot felul de necazuri, bunicii încă nu intraseră în colectiv, așa că se mai găsea câte ceva de mâncare. În primul rând, lapte. Dacă se frământase zile și nopți în șir, asta se datora faptului că Bunica mea dinspre mamă, o femeie mărunță, negricioasă și aprigă, conducea gospodăria cu o mână de fier, după principii severe și inflexibile, oferind o imagine destul de diferită de a bunicuțelor cu care ne-au obișnuit poveștile. Nu știu dacă Bunicul avusese vreodată vreun cuvânt de spus în treburile casei, dar acum sigur nu mai avea niciunul, nici în ale gospodăriei, nici în ale Bunicii și nici chiar în ale lui. Bunica era cea care hotăra totul. Absolut totul, ca un comandant de vas! Când am apărut, ea a fost cea care a decretat că nu pot să mănânc mâncarea fără să mi-o câștig.

Cea dintâi sarcină pe care mi-a dat-o Bunica a fost să duc găștele la păscut. Gânsacul însă nu m-a plăcut. Nici eu pe el. Am descoperit mai târziu că aveam niște intuiții grozave: dacă cineva nu-mi era prea simpatic din prima clipă, se dovedea ulterior că apropiindu-mă totuși de persoana respectivă greșeam. Cândva, ducându-mă într-o vizită, când am

intrat în sufragerie, privirea mi-a căzut pe o femeie tânără, legată cu un batic roșu în jurul frunții. Nu era urâtă, nici dezagreabilă, dar instinctiv mi-am spus: „Eu cu femeia asta n-aș putea să fiu niciodată prietenă”. Împrejurările au făcut însă să ne apropiem și să devenim amice. Multă vreme am crezut că mă înșelasem în aprecierile mele, dar într-un târziu, mi-am dat seama că nu greșisem nici măcar cu o iotă.

Așa și cu gânsacul, care, cum m-a văzut, a început să mă sâsâie amenințător și să întindă gâtul spre mine, cu pliscul deschis. Am luat-o la goană și el, fericit că poate să arate cârdului de cumetre cât e de fălos, și-a desfăcut aripile și s-a avântat războinic după mine. Urletele mele de spaimă n-au făcut decât să-l ațâțe și am început să dăm ture în jurul curții în sâsâiturile admirative ale găștelor față de consort.

Bunica, neimpresionată nici de aerele pe care și le dădea gânsacul, nici de țipetele mele, a pus mâna pe o mătură de nuiele și i-a tras gânsacului câteva scatoalce, după care a deschis poarta și ne-a dat pe toți afară în uliță.

M-am gândit că ar fi totuși mult mai bine și mai înțelept din partea mea să nu mă bag în viața cârdului și că gânsacul va ști să facă față cu brio oricăror încercări. Așa că, hotărârea odată luată, în capătul ulicioarei care ducea spre izlaz, l-am lăsat să se descurce cum o da Domnul, iar eu am luat-o la stânga și m-am dus la Măriuța, unde, uitând cu totul de găște, m-am jucat cu păpușile de cârpă până seara în asfințit, când am luat-o ușurel spre casă.

În curte, Bunica făcea ca o locomotivă, învinundu-l pe Bunicul de toate relele din lume, inclusiv de dispariția mea și a găștelor. Într-adevăr, nici urmă de găște! „L-o fi pedepsit Dumnezeu pe gânsac pentru ce mi-a făcut azi-dimineața”, m-am gândit eu, dar n-am zis nici păs, că asta ar mai fi lipsit... la cât era Bunica de furioasă, să mai pun și eu gaz pe foc.

Am plecat cu Bunicul să le căutăm. Le-am găsit într-un târziu. Le prinse un țăran fiindcă intraseră pe tarlăua lui. Bunicul i-a dat de o țuică și ne-am întors amândoi, eu cu mult mai spășită decât gânsacul care continua să mă sâsâie necruțător.

A doua zi, Bunica mi-a zis că sunt nevrednică de găște și mi-a încredințat vaca. O iubeam tare mult pe Joiana, văcuța cu cel mai bun lapte din lume și pe care Bunica mi-l punea în ceaun imediat ce răsturna mămăliga pe măsuța rotundă, cu trei picioare și scundă ca pentru copii. După ce mai agăța ceaunul vreo două-trei minute în cârligul de deasupra focului, să clocotească laptele până prindea o pojghiță, îmi dădea o lingură „boierească”, cum spunea ea, pe care o aducea din camera de musafiri, și îmi punea ceaunul în față, să mănânc direct din el. Știa ea ce știa; cel mai mult îmi plăcea să râcâi coaja de mămăligă aproape prăjită și puțin afumată de pe fundul ceaunului până nu mai rămânea nici cât să dai unei vrăbiuțe. Mâncam, tot, tot, și tare se bucurau și Bunicul și, ca să fiu dreaptă, și Bunica!

- Ai făcut o burtă, de poți să strivești puricii pe ea! mă lăuda Bunicul, pentru care pofta de mâncare era o dovadă de sănătate.

Așa că am plecat fericită cu Joiana, supuse amândouă, eu în față și ea călcând cuminte în urma mea. Era o vacă visătoare și cam neatentă, puțin melancolică. Am ajuns la pășune. Joiana s-a pus pe păscut, iar eu, așezându-mă la umbra unui copac, mi-am pus traista sub cap și, cu cartea de povești sub nas, n-am mai știut de mine. Cred că am tras și un pui de somn, după ce-mi mâncasem codrul de pâine și bucata de brânză puse de Bunica în traistă. Făcea Bunica o pâine la țăst, de și azi mă ling pe buze când mi-amintesc. Când m-am trezit, ia-o pe Joiana de unde nu-i! Am fost atât de surprinsă că nu mi-a venit să cred, iar apoi, când am crezut totuși, m-a apucat disperarea. Era ca într-unul din filmele alea comice pe care le văzusem eu în centru, la Cinema Apollo, unde aceeași scenă se repeta cu alte personaje.

Ce să fac, cum să mă întorc acasă fără Joiana?

Cum să le spun bunicilor că Joiana nu mai e?

Întrebări fără răspuns! Așa că am rămas pe izlaz, fiindcă mi s-a părut de la sine înțeles că fără vacă n-aveam cum să mai apar în fața Bunicii. Și m-am pus pe un plâns de nu pot să spun, cu sughituri. O plângeam și pe Joiana, și pe mine, și pe bunici, și soarta!

Se făcuse de-acuma aproape întuneric când l-am auzit pe Bunicu' strigându-mă.

M-am arătat cu greu de după copacul în care mă hotărâsem să mă sui și să-mi petrec restul zilelor ce-mi mai rămâneau de trăit; zile care nu puteau fi prea multe, acum după ce pierdusem și vaca.

– Ce faci? Dai apă la șoriceii? Da' ce s-a întâmplat?

Bunicul m-a îmbrățișat fericit și am pornit spre casă.

– Ne-am speriat grozav, mi-a zis el, când am văzut-o pe Joiana intrând pe poartă fără tine.

– Cum, Joiana e acasă?

– Da unde să fie?! s-a minunat Bunicul.

De unde să știu eu că Joiana cunoștea drumul ca pe propria-i ogradă și că se ducea și singură la pășune, întorcându-se seara tot singură sau cu celelalte surate ale ei?

Nu am apucat să mai fiu supusă și la alte probe inițiatice de Bunica, pentru că în ziua următoare a avut loc o întâmplare cu totul ieșită din comun, care a pus capăt vieții mele de țărăncuță și mi-a marcat, fără să știu, întreaga existență.

După pățania și cu vaca, Bunica a zis hotărâtă:

– Gata, ajunge cu plimbările, nu te mai duci nicăieri, azi stai acasă și mă ajuți să bat fasolea.

Toată curtea era plină de prelate și preșuri în dungi colorate pe care erau întinse vrejuri uscate de fasole, care aveau să fie bătute de Bunica. Eu urma să adun boabele și să le pun într-o albie mare de lemn, nouă, adusă de Bunicul din pod.

Dimineața, după ce am mâncat mămliguță cu lapte, Bunica a început să bată fasolea cu reteveiul și eu să adun boabele. După o vreme, mi-a venit ca la tot omul să mă duc undeva.

I-am spus Bunicii, și bine am făcut, și am pornit lălăindu-mă, ca să mai trag de timp, spre latrină, care era departe, undeva în fundul curții, după șurele de paie, făcută din scânduri văruițe în alb și cu un fel de